

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/1224
GK-45-7/1226
7/1230-1231
7/1373
GK-49-7/1373
7/1467
7/1470-1473

Sayı : 99074258-610-E. 76

Konu : Soru Önergesi

21.1.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 07.01.2016 tarihli ve 43452547-120.07-11991 sayılı yazınız.
b) 14.01.2016 tarihli ve 43452547-120.07-13325 sayılı yazınız.
c) 14.01.2016 tarihli ve 43452547-120.07-13327 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/1224, İzmir Milletvekili Kamil Okyay SINDIR'ın 7/1226, İstanbul Milletvekili Ekmeleddin M. İHSANOĞLU'nun 7/1230 ve Ankara Milletvekili Murat EMİR'in 7/1231, İlgi (b) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/1373 ve Mersin Milletvekili Oktay ÖZTÜRK'ün 7/1377, İlgi (c) yazınız ekinde alınan Bursa Milletvekili Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU'nun 7/1467, Malatya Milletvekili Veli AĞBABA'nın 7/1470, Bursa Milletvekili Ceyhun İRGİL'in 7/1471 ve 7/1472, Ardahan Milletvekili Öztürk YILMAZ'ın 7/1473 esas numaralı yazılı soru önergeleri Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İsmet YILMAZ
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (13 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ AV. MAHMUT TANAL'IN 7/1373 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımızca görme yetersizliği olan bireyler için her tür ve kademedeki kaynaştırma uygulamaları yoluyla eğitim hizmeti verilebildiği gibi bu bireyler için özel eğitim okul/kurumları da açılmaktadır. Ayrıca zorunlu öğrenim çağında olan ve sağlık problemleri nedeniyle örgün eğitim kurumlarında doğrudan yararlanamayacak durumdaki görme yetersizliği olan bireyler için de evde veya hastanede eğitim hizmetleri sunulmaktadır.

Özel eğitim hizmetlerinin niteliğinin artırılması ve görme yetersizliği olan bireylerin sunulan eğitim hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanabilmelerinin sağlanabilmesi amacıyla; Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitime erişimlerini sağlamak adına özel eğitim okulları veya özel eğitim sınıfları açılmaktadır. Ayrıca bulunduğu ilde bir okula yerleştirilemeyen görme yetersizliği olan bireylerin yatılı ortaöğretim kurumlarına yerleştirilmelerine ilişkin iş ve işlemler Bakanlığımız Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünce yürütülmektedir. Bakanlığımız ile Türk Telekom iştiraki olan Sebit Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş. arasında yapılan işbirliği çerçevesinde evde eğitim hizmetinden yararlanan görme yetersizliği olan öğrencilerin K12 online eğitim platformlarından ücretsiz olarak yararlanmaları sağlanmıştır.

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin yaygın eğitim hizmetlerine erişimlerinin sağlanması ve bu kapsamda sunulan eğitim hizmetlerinin niteliğinin artırılması amacıyla, El Sanatları Teknolojisi alanına ait 765 yaygın eğitim kurs programı görme, işitme, ortopedik ve zihinsel yetersizliği olan bireyler ile otizmi olan bireylerin gelişim özellikleri ve ihtiyaçları ile geniş tabanlı bilgilere, becerilere ve tavırlara dayalı meslekî yeterlikler dikkate alınarak güncellenmiştir. Bakanlığımız bütçesinden ayrılan ödenek ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde özel eğitim ihtiyacı olan bireyler için destek eğitim hizmetleri verilmektedir. Görme engeli olan öğrencilerimizin bilişsel becerilerini desteklemek ve temel düzeyde okuma yazma becerisinin daha kalıcı bir şekilde öğretilmesini sağlamak amacıyla alanında ilk olacak "Görme Engellilere Okuma Yazma Öğretim Kılavuzu" materyali üretilmiştir. Görme engeli olan öğrencilerin eğitim öğretime devam ettiği okullara dağıtımı yapılmıştır.

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylere sunulan eğitim hizmetlerinde; Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin bireysel yeterlilikleri ve tüm gelişim alanlarındaki özellikleri ve akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri dikkate alınarak, bireyselleştirilmiş eğitim planı geliştirilmekte ve eğitim programları bireyselleştirilerek uygulanmaktadır. Özel eğitim okul ve kurumlarında öğrenim gören öğrencilere ücretsiz kitap temini, özel eğitim okul ve kurumları ile özel eğitim sınıflarında gündüzlü öğrenim gören öğrencilerin okula ulaşımının ücretsiz sağlanması ve bu öğrencilere ücretsiz öğle yemeği temini adına Bakanlığımızca gerekli tedbirler alınmaktadır. Merkezi Sistem Sınavlarında özel eğitim ihtiyacı olan bireyler için alınması gereken tedbirler ile yapılması gereken düzenlemelere ilişkin çalışmalar yürütülmüştür. Genel ilköğretim programını tamamlayan ve Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi kapsamında yerleştirmeye esas puanı olan özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin, ortaöğretim kurumlarına yerleştirilme ile ilgili iş ve işlemlerde tercih hakkına sahip olmakla birlikte özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerden özel eğitim değerlendirme kurulu raporu doğrultusunda kaynaştırma yoluyla eğitim alacak öğrenciler, engel durumu ve özellikleri ile ikamet adresleri dikkate alınarak anadolu liseleri, anadolu imam hatip liseleri, mesleki ve

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

teknik anadolu liseleri, çok programlı anadolu liseleri ile mesleki ve teknik eğitim merkezlerine il/ilçe öğrenci yerleştirme ve nakil komisyonu kararı ile yerleştirilmektedir. 01/07/2015 tarih ve 29403 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik hükümlerince özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler beceri/yetenek sınavıyla öğrenci alan okullara ilgili okul müdürlüklerince oluşturulan komisyon tarafından kendi aralarında yapılacak beceri/yetenek sınavı kapsamında alınmakta ve başarılı olan özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin kayıtları yapılmaktadır.

Görme engelli öğrencilerimiz için her yıl Braille kabartma yazı ile basılmakta olan ders kitapları ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. Görme engelli öğrenciler için; ilkokulda 51, ortaokulda 75 ve lisede 67 derse yönelik Braille kitap hazırlanmıştır. 2015-2016 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla ilk olarak lise sayısal kitapları Braille yazı olarak hazırlanmıştır. İlkokul 1, 2, 3 ve 4 üncü sınıfta okuyan görme engeli olan öğrencilerin eğitim öğretimini kolaylaştırmak adına, bu öğrencileri şekil bilgisi konusunda destekleyecek ve somut olarak algılamalarını sağlayacak hayat bilgisi, matematik, fen bilimleri ve sosyal bilgiler derslerine ait kabartma kitap basım çalışmaları devam etmektedir. İlkokul ve ortaokul kademesinde öğrenimlerini sürdüren görme engeli olan öğrencilere okuma alışkanlığı kazandırmak için kabartma kültür kitapları hazırlanmaktadır.

Okul/kurumların fiziki yapılarının özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin erişimlerine uygun hale getirilmesine ilişkin çalışmalar yürütülmektedir. Görme engelli öğrencilerin eğitimlerini sürdürdükleri 17 ilkokul, 17 ortaokul, ortaöğretim kademesinde 2 özel eğitim mesleki eğitim merkezi bulunmaktadır.

Görme engelli öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde; Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin bireysel yeterlilikleri ve tüm gelişim alanlarındaki özellikleri ve akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri dikkate alınarak, bireyselleştirilmiş eğitim planı geliştirilmekte ve eğitim programları bireyselleştirilerek uygulanmaktadır. Öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde kullanılacak yöntem, teknik, ölçme araçları ve değerlendirme süresi, değerlendirme zamanı, değerlendirme aralıkları, değerlendirmeden sorumlu kişiler ve değerlendirmenin yapılacağı ortam, Birleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) geliştirme biriminin görüş ve önerileri doğrultusunda belirlenmektedir. Yazılı sınavlar öğrencilerin yetersizlik türüne, eğitim performanslarına ve gelişim özelliklerine göre çeşitlendirilmekte, sınavlar kısa cevaplı ve az sorulu olarak düzenlenmektedir. Öğrenciler, yetersizliklerinden kaynaklanan güçlüklerini gidermek amacıyla sınavlarda uygun araç-gereç, cihaz ve yöntemlerden yararlandırılmaktadır. İhtiyacı olan bireyler için yazılı sınavlarda refakat etmek üzere bir öğretmen görevlendirilmektedir. Görme yetersizliği olan öğrencilerin yazılı sınavlarda Braille yazı olarak verdiği cevaplar sınavdan hemen sonra öğretmenin öğrenciye okutmasıyla değerlendirilmektedir. Bu öğrenciler, çizimli ve şekilli sorulardan muaf tutulmaktadır. Az gören öğrenciler için sınav soruları kalın ve büyük puntolu hazırlanmaktadır.

Görme engelli öğrencilerin sınavlarında yapılan düzenlemeler ile ilgili olarak; Bakanlığımızca düzenlenen Merkezi Sistem Sınavlarında özel eğitim ihtiyacı olan bireylere özelliklerine ve ihtiyaçlarına uygun sınav tedbir hizmetleri sağlanmaktadır. Bu kapsamda az gören veya total düzeyde görme engeli olan öğrenciler için tek kişilik salonlarda sınava alınma, okuyucu ve kodlayıcı eşliğinde sınava girme, her sınav için ek süre verilmesi, büyük puntolu soru kitapçığı ve cevap kâğıdı basılması gibi hizmetler sunulmaktadır. Görme yetersizliği olan öğrencilerin öğrenim gördüğü özel eğitim okul/kurumlarından Braille yazıcı,

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Braille matbaa vb. teknik donanım imkânlarına sahip olan okullarda sınavlar Braille yazı ile basılmış soru kitapçıklarıyla yapılmakta olup özel eğitim okul/kurumlarının teknolojik donanım ihtiyaçlarının geliştirilmesi adına gerekli çalışmalar Bakanlığımızca yürütülmektedir. Görme yetersizliği olan öğrencilerin yazılı sınavlarda Braille yazı olarak verdiği cevaplar sınavdan hemen sonra öğretmenin öğrenciye okutmasıyla değerlendirilmektedir.

2015-2016 eğitim ve öğretim yılında birinci dönemde okutulmak üzere; İlkokullarda öğrenim gören görme engelli 811 öğrenci için 8.391 adet, ortaokullarda öğrenim gören 980 öğrenci için 8.248 adet, liselerde öğrenim gören 433 öğrencimiz için ise 3.372 adet ders kitabının baskıları yapılarak dağıtımları tamamlanmıştır. İkinci dönem ders kitaplarının Braille baskıları devam etmektedir. Ayrıca, talepte bulunan 92 görme engelli öğretmenimiz için ilköğretim seviyesinde 193 takım, ortaöğretim seviyesinde ise 50 adet öğretmen kılavuz kitabı basılarak dağıtımı yapılmıştır.

Bakanlığımızca 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında yapılan engelli personel istihdamı, Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı (EKPSS) ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Söz konusu Yönetmeliğin 10 uncu maddesi çerçevesinde Bakanlığımızın yurtdışı teşkilâtı hariç, toplam dolu memur kadro sayısının %3'ü oranında engelli personel kontenjanı belirlenmektedir. 2011 yılından önce her kurum engelli personel istihdamına yönelik sınavı kendi bünyesinde yapmakta iken, 2011 yılında ilgili yönetmelikte yapılan değişiklik ile engelli memur sınavlarının merkezi (EKPSS) olarak yapılması hükmüne bağlanmıştır. Bakanlığımızca engelli personel istihdamına ilişkin yönetmeliğin ilk defa yayınlandığı tarih olan 1983 yılından bugüne kadar taşra teşkilatına atanmak üzere engelli personel istihdamı yapılmaktadır. Bu kapsamda 2015 yılı içerisinde yardımcı hizmetler sınıfında istihdam edilmek üzere toplam 3.360 engelli personel alımı yapılmıştır.

Ayrıca Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavına katılanlar arasından EKPSS puan üstünlüğüne göre Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde yer alan hükümler ile Talim ve Terbiye Kurulu'nun 9 sayılı Kararında belirtilen alanlar itibarıyla 2015 yılında başvuruda bulunan adaylar arasından 725 engelli öğretmen ataması yapılmıştır. Engelli öğretmenlerin atamaları il emrine yapılmakta ve engellilik durumlarına göre görev yerleri il millî eğitim müdürlüklerince belirlenmektedir.